

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIEN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit decreet bevat bepalingen die een aantal bestaande niveau- en themadecreten over onderwijs wijzigen.

1. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs werd principieel goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 (VR 2021 1712 DOC.1594/1QUATER, DOC.1594/2TER en DOC.1594/3QUATER) met het oog op de adviesaanvraag bij de VLOR en het oog op de onderhandelingen met de sociale partners.

De VLOR gaf advies op 27 januari 2022.

De SERV gaf advies op 31 januari 2022.

De wijze waarop met de adviezen werd rekening gehouden, wordt in de memorie van toelichting beschreven bij het desbetreffende artikel geschreven.

De onderhandelingen met de verschillende sociale partners hebben geleid tot volgende protocollen:

Protocol nr. 198 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van:

- sectorcomité x – onderwijs (Vlaamse Gemeenschap);
- comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – afdeling 2 – onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs op 8 en 15 maart 2022.

Protocol nr. 123 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie op 8 en 15 maart 2022.

De Vlaamse Regering besliste op 25 maart 2022 om het aangepaste voorontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs en memorie van toelichting voor te leggen aan de Raad van State voor advies binnen de dertig dagen (VR 2022 2503 DOC.0331-1, VR 2022 2503 DOC.0331-2, VR 2022 2503 DOC.0331-3).

De Raad van State heeft advies nr. 71 274 uitgebracht op 6 mei 2022.

2. OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGEN

Ten gevolge van het advies van de Raad van State zijn meerdere aanpassingen gebeurd.

Het (oude) artikel 49 is geschrapt. Dit leidt tot een hernummering van de daaropvolgende artikelen (de oude artikelen 50 tot en met 82 worden de artikelen 49 tot en met 81).

Volgende artikelen zijn aangepast ten gevolge en conform de opmerkingen van de Raad van State: de artikelen 2, 11, 22, 27, 30, 48. het (oude) artikel 53, hernummerd naar artikel 52, het (oude) artikel 61, hernummerd naar artikel 60, het (oude) artikel 73, hernummerd naar artikel 72, het (oude) artikel 75, hernummerd naar artikel 74, het (oude) artikel 82, hernummerd naar artikel 81.

Bij de impactanalyse in de memorie van toelichting is de impact van de artikelen m.b.t. het leerlingenvervoer toegevoegd.

Bij volgende artikelen is de memorie van toelichting verduidelijkt: de artikelen 4, 13, 22, 24, 27, 30, 31, 34, 40, het (oude) artikel 51, hernummerd naar artikel 50, het (oude) artikel 53, hernummerd naar artikel 52, het (oude) artikel 61, hernummerd naar artikel 60, het (oude) artikel 75, hernummerd naar artikel 74, het (oude) artikel 79, hernummerd naar artikel 78.

Voor de artikelen (oude nummering) 50 tot 53, 68 en 69, hernummerd naar de artikelen 49 tot 52, 67 en 68, alsook de bijhorende inwerkingtredingen in (oude nummering) artikel 82, hernummerd naar artikel 81, leidt het advies van de Raad van State niet tot wijzigingen, om volgende redenen:

1. Sedert het schoolpact-tijdperk is de leerlingenorganisatie secundair onderwijs altijd in ruime zin bij Koninklijk besluit en, vanaf de communautarisering, bij besluit van de Vlaamse Regering vastgelegd. De meest recente expliciete rechtsgrond hiervoor werd ingeschreven in het decreet onderwijs II dd. 31 juli 1990 en nadien vertaald naar de Codex Secundair Onderwijs die alle wettelijke en decretale beschikkingen bundelt. De werkwijze die thans in het dossier leerlingenorganisatie - waarvoor de modernisering secundair onderwijs de aanleiding is - wordt toegepast, wijkt niet af van de aanpak van de voorgaande decennia.

Bij de afweging in hoever de onderwijsinrichting (waarin leerlingenorganisatie is vervat) decretaal dient geregeld, moet met het gehalte van omvangrijkheid, complexiteit en techniciteit van de regeling in kwestie rekening worden gehouden. Op al deze

kenmerken scoort leerlingenorganisatie secundair onderwijs zeer hoog. Om die reden heeft de wetgever het studiecursus (= de onderwijsloopbaan) van een leerling steeds gezien als een verplicht chronologisch proces van toelating, evaluatie en studiebekrachtiging waarbij - namens het schoolbestuur - slechts één orgaan, de klassenraad, kan of moet fungeren. De wetgever heeft hierbij nooit verdere algemene criteria willen of kunnen afbakenen.

2. Daar waar in het verleden toch een aantal zaken rond leerlingenorganisatie decretaal werden geregeld, dient formeel ontkend te worden dat dit vanuit legaliteitsdenken is gebeurd. Aan de oorsprong lagen andere redenen of occasionele omstandigheden. Ter illustratie:
  - de vervanging in het secundair onderwijs van "individuele gelijkwaardigheidsbeslissingen van de overheid over buitenlandse studiebewijzen van leerlingen" door "klassenraadsbeslissingen" (cf. codex) , kaderde in 1 decretaale beweging om alle bestaande wettelijke en/of reglementaire bepalingen rond buitenlandse instroom in diverse onderwijsniveaus samen te herzien;
  - het decretaal inschrijven (cf. codex) van bepalingen over leerlingenorganisatie in het duaal leren, hield verband met de totaal innoverende aard van dit onderwijsconcept waarbij zowel de voorstelling als het advies- en goedkeuringsproces onder vorm van één geïntegreerd pakket bepalingen, voordelen bood.Het is evenmin zo dat wat momenteel decretaal is bepaald, te allen tijde richtinggevend of grondslaggevend is voor gans het secundair onderwijs. Ter illustratie: de GIP (praktijkproef) die tot op heden bij decreet een facultatief karakter heeft in duale opleidingen, is bij besluit verplicht in niet-duale opleidingen.
3. In zijn advies nr. 70.993/1 bij het ontwerpbesluit heeft de Raad van State er expliciet op gewezen dat de Vlaamse Regering geen bepalingen kan uitvaardigen die strijdig zijn met bestaande decretaale bepalingen, ook niet als die laatste achteraf retroactief worden opgeheven. Impliciet heeft de Raad er ook op gewezen dat de methode om identieke bepalingen met zelfde toepassingsgebied zowel bij decreet als bij besluit vast te leggen, waar mogelijk moet worden vermeden.

Dat intussen aan deze terechte bedenkingen tegemoet wordt gekomen, is de Raad van State op dit ogenblik onbekend. Het ontwerpbesluit op de leerlingenorganisatie zal niet meer, zoals aanvankelijk gepland, eerder dan het voorliggend ontwerpdecreet definitief worden goedgekeurd. De volgorde "eerst decreet, dan pas besluit" zal worden gerespecteerd. Op de opheffing van de codexbepalingen zal naadloos de inwerkingtreding van het besluit aansluiten. De delegatie van art 115, § 1, eerste lid, kan dan maximaal worden benut om, wat van bij de aanvang de bedoeling is geweest, tot één geactualiseerde, transparante en allesomvattende reglementaire tekst rond de leerlingenorganisatie in het secundair onderwijs te komen. Dat zowel het decreet als het besluit dan (relatief kort) terugwerkend zijn, is aanvaardbaar omwille van de noodzakelijk goede werking van de diensten, i.c. de scholen. Naar die scholen mag en zal ingevolge regeringsmachtiging trouwens al "onder voorbehoud van goedkeuring van de regelgeving" worden gecommuniceerd, zodat het einde van het lopende en de start van het komende schooljaar optimaal kunnen verlopen.

2. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De bovenvermelde wijzigingen en toevoegingen hebben geen bijkomende budgettaire impact ten opzichte van de 2de principiële goedkeuring. .

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

3. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs en de bijhorende memorie van toelichting.
2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te machtigen om het ontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs in te dienen bij het Vlaams Parlement.;
3. de Vlaams minister bevoegd voor onderwijs te machtigen de bepalingen in het ontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs mee te delen aan de betrokken schoolbesturen, met uitdrukkelijke vermelding dat de toepassing ervan afhankelijk wordt gesteld van de aanneming van het decreet door het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS